

Ob maminem grobu.

(† 30. januarija 1898.)

Skopana je že jamica
Mej drugimi grobovi,
Kjer našla dom bo novi
Predraga meni mamica.

In mrzel njen bo novi dom,
Ležišče trdo njeno,
In zemlje plast ledeno
Nad njo odejo gledal bom ...

A, mamica, to ni za té,
Ki zame si živila,
Živila in gorela,
Da v tla te mrzla položé!

Jaz v srcu grob ti bom odprl;
Tu v nežnem boš spominu,
V ljubezni žila sinu,
Doklér s teboj ne bo — umrl.

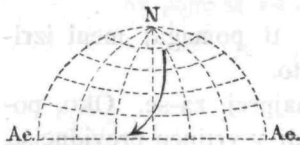
Al. Peterlin.

Opazujmo naravo!

I. Vetrovi.

č) Pasatni vetrovi.

št. 4.

Že zadnjič smo omenili, da vsak veter se na svoji poti od severa proti ravniku zasukava na desno, na južni poluti pa od juga proti ravniku na levo stran. Tudi vzrok temu zasukavanju smo navedli. Pojasni vam to slika šte. 4., ki predstavlja severno polovico naše zemlje.

Po vsem tem, kar smo do sedaj opazovali, bi moral vsak veter pihati od tečajev proti ravniku in vsled zemlj-skega vrtenja ne naravnost proti ravniku, marveč na obeh polutah čimdalje bolj proti zahodu. A na postanek in pot vetrov vpliva še mnogo drugih rečij. Le pomislimo, kako vse drugače bi se vršil naš prvi poskus v mrzli sobi, ko bi hkrati zakurili dve peči v raznih kotih in ko bi se morda okno ne zapiralo dobro ali pa bi bila še kje kaka druga odprtina, kjer bi prihajala gorkota ali pa mraz. Glejte, slično je v naravi. Zemlja se drugače razgreva nego morje; na gorah je drugačna temperatura nego v nižavah; morski pritoki donšajo večkrat gorkoto v oddaljene kraje; visoke gore so tudi pravi jezovi vetrovom, dolge doline pa so jim ugodne struge. Redni in stalni vetrovi so le takozvani pasatni vetrovi v vročih krajih mej 30° severne in južne širine. Na severni poluti je severno-vzhodni, na južni pa južno-vzhodni pasát; njima nasprotno pišeta v višavah protipasatna vetrova, in sicer na severni poluti jugozahodni, na južni pa severozahodni antipasat. Oba pasova pasatnih vetrov pa loči pas, ki obsega nekaj stopinj ob ravniku proti severu, in nima nobenega vetra ter se zato zove pas brezvetrija ali tišine.

To nam je še nekoliko pojasniti. Nekako ob 30° zemeljske širine je najvišji zračni pritisk, 765 mm, ob ravniku pa srednji zračni tlak, 760 mm, zato je v teh vročih krajih zrak v vednem toku proti ravniku, vendar ne naravnost, marveč ta zračni tok, kakor vam je že znano, se zasukava proti zahodu. Tako nastaneta oba pasatna vetrova, ki sta